

Nr 36

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motioner angående barmarkskörning med terrängfordon.**Motionerna**

I motionen 1974:323 av herr Strömberg i Botkyrka (fp) och fru Anér (fp) hemställs att riksdagen hos Kungl Maj:t begär sådan ändring av lagen om körning i terräng med motordrivna fordon att förbud mot barmarkskörning införs.

I motionen 1974:509 av herr Hjorth m. fl. (s) föreslås att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förbud mot barmarkskörning med motordrivna fordon i fjälltrakter och andra känsliga områden.

I motionen 1974:822 av herr Nilsson i Agnäs m. fl. (m) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag om åtgärder syftande till ett i princip generellt förbud mot trafik med terrängmotorfordon i hela riket under barmarksförhållanden i enlighet med vad i motionen anförs.

Utskottet

I föreliggande motioner begärs i varierande omfattning förbud mot barmarkskörning med terrängfordon. Motionärerna anför att ett stort antal typer av terränggående motorfordon har utvecklats under senare år. Barmarkskörning med sådana terrängfordon har enligt motionerna förekommit bl. a. i fjälltrakterna. Motionärerna påtalar de med sådan trafik förenade riskerna för skador på mark och vegetation samt för störningar för djur och människor. Det föreslagna förbudet bör enligt motionen 1974:509 omfatta fjälltrakterna och andra känsliga områden, medan det enligt motionerna 1974:323 och 1974:822 i princip bör omfatta hela landet.

Utskottet vill erinra om att framförande av motorfordon i terräng regleras och begränsas på olika sätt i lagar och förordningar. Enligt brottsbalkens 12 kap. 4 § är det sålunda förbjudet att färdas över annans tomt, plantering eller annan äga, som kan skadas därav. Denna bestämmelse reglerar störningar, där markägares ekonomiska eller andra privata intressen berörs, och är alltså av civilrättslig natur.

Allmänna intressen kan tillvaratas med hjälp av bestämmelser som utfärdas med stöd av lagen (1972:606) om körning i terräng med motordrivna fordon eller enligt allmänna ordningsstadgan. Med stöd av sistnämnda stadga kan kommun reglera framförande av motorfordon i terräng på allmänna

platser och inom andra områden som upplåtits till allmänt begagnande.

Enligt lagen om körning i terräng med motordrivna fordon kan förbud mot framförande av terrängfordon utfärdas inom område där sådant framförande kan medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt. Även om denna lag tillkom främst på grund av den ökande snöskotertrafiken, gäller den – såsom framgår av bl. a. uttalanden i samband med lagens tillkomst (prop. 1972:99, JoU 1972:52, rskr 1972:271) – även andra terränggående motordrivna fordon, således även sådana som kan framföras på barmark. Kungl. Maj:t har delegerat till länsstyrelse att meddela föreskrifter enligt lagen. Sådana föreskrifter har numera utfärdats för stora delar av fjälltrakterna.

I samband med att nu ifrågavarande lag antogs av riksdagen uttalade jordbruksutskottet att endast den kommande utvecklingen kunde utvisa om den nya lagen skulle vara tillräcklig. Frågan borde därför efter någon tid tas upp till förnyad prövning inom riksdagen. På grund härav begränsades lagens giltighet till utgången av år 1975. Under tiden borde Kungl. Maj:t och berörda myndigheter ägna utvecklingen av skotertrafiken ingående uppmärksamhet. Kungl. Maj:t borde vidare i samband med att frågan om fortsatt reglering av skotertrafiken från bl. a. naturvårdssynpunkt underställs riksdagens prövning framlägga de förslag till ytterligare åtgärder som kunde befinnas påkallade.

Kungl. Maj:t har i enlighet härmed uppdragit åt naturvårdsverket att följa utvecklingen inom det område nämnda lag behandlar. Enligt vad utskottet erfarit har verket föranställt om en utredning inom vilken man bl. a. söker finna ut vilken effekt skotern har på människor, markvegetation och djurliv. Vid utredningen kommer man enligt uppgift också in på behovet av kompletterande bestämmelser rörande barmarkskörning i terräng. Senast den 1 juli 1975 skall naturvårdsverket lägga fram förslag till åtgärder.

Utskottet finner det i likhet med motionärerna angeläget att framförandet av motorfordon i terräng såväl på barmark som på snö och is kraftigt begränsas så att negativa verkningar på djurliv, vegetation och mark undviks. Detta bör kunna åstadkommas med stöd av de författningsregler som redovisats i det föregående. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t och berörda myndigheter vid sin tillämpning av lagbestämmelserna endast med stor restriktivitet medger terrängkörning med motorfordon och att därigenom naturvårdsintresset och andra allmänna intressen tillgodoses på bästa sätt. Utskottet utgår vidare från att man vid den pågående översynen tar upp till prövning frågan om mera omfattande förbud mot barmarkskörning med terrängmotorfordon samt förutsätter att förslag om erforderliga ytterligare åtgärder underställs riksdagens prövning. Av 1972 års riksdagsuttalande följer att hithörande frågor kommer att underställas riksdagen innan giltighetstiden för nu gällande lag utgår, dvs. senast under år 1975. Vid sådant förhållande finner utskottet att de nu behandlade motionerna inte behöver föranleda någon riksdagens vidare åtgärd.

Under hänvisning till det anförda hemställer utskottet således
att riksdagen lämnar motionerna 1974:323, 1974:509 och 1974:822
utan åtgärd.

Stockholm den 22 oktober 1974

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: herrar Larsson i Borrby (c), Hedström (s), Magnusson i Tanum (s)*, fru Theorin (s), herr Jonasson (c), fru Lundblad (s)*, fru Anér (fp), herr Lindberg (s), fru Olsson i Helsingborg (c), herrar Pettersson i Lund (s), Wachtmeister i Johannishus (m), Johansson i Holmgården (c), Takman (vpk), Strömberg i Vretstorp (s) och Leuchovius (m)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

